TÜRK KULAK BURUN BOĞAZ

VE

BAŞ-BOYUN CERRAHİSİ UZMANLIK ÇEKİRDEK EĞİTİM PROGRAMI

Türk Kulak Burun Boğaz ve Baş-Boyun Cerrahisi Yeterlik Kurulu Eğitim Komisyonu

2012

TÜRK KULAK BURUN BOĞAZ

VE

BAŞ-BOYUN CERRAHİSİ UZMANLIK ÇEKİRDEK EĞİTİM PROGRAMI

Türk Kulak Burun Boğaz ve Baş-Boyun Cerrahisi

Yeterlik Kurulu Eğitim Komisyonu

2012

 Yürürlük Tarihi:
 01. 07. 2012

 İlk Yayın tarihi:
 24. 12. 2006

Form no: KBB-BBC YETKUR EK-UÇEP-05-2006

- 1. Amaç
- 2. Tanımlar
- 3. Uzmanlık Çekirdek Eğitim Programının Kapsamı
- 4. Uzmanlık Çekirdek Eğitim Programı İle İlgili Genel Bilgiler
- 5. Kıdem
- 6. Uzmanlık Çekirdek Eğitim Programının Yöntemleri
- 7. Kuramsal Uzmanlık Çekirdek Eğitim Programının Konu Başlıkları
- 8. Eğitim Programının Uygulanması
- 9. Kıdemlere Göre Bilgi, Uygulama ve Görev Dağılımı
- 10. Asistan Karnesi
- 11. Asistan Eğitim Dosyası
- 12. Kredilendirme
- 13. Geribildirim
- 14. Uzmanlık Tezi
- 15. Uzmanlık Sınavı
- 16. Eğitimin Tescili
- 17. Ekler

TÜRK KULAK BURUN BOĞAZ VE BAŞ-BOYUN CERRAHİSİ UZMANLIK ÇEKİRDEK EĞİTİM PROGRAMI (UÇEP)

1. Amaç

Bu eğitim programı; Türkiye'de Kulak Burun Boğaz ve Baş Boyun Cerrahisi (KBB-BBC) eğitimi veren kurumların, yasal çerçevesi Sağlık Bakanlığı tarafından oluşturulan uzmanlık eğitimini, Avrupa Tıp Uzmanları Birliği (*UEMS – Union Europeenne des Medecins Specialistes / European Union of Medical Specialists*), Türk Tabipleri Birliği Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu gibi uzmanlık eğitimi ile ilgili ulusal, uluslararası kurullarda tanımlanan standartlarda sürdürebilmesine yardımcı olmak amacıyla düzenlenmiştir. Program dâhilinde uzmanlık eğitimi veren kurumlarda rehber olarak kullanılabilecek, zorunlu olarak edinilmesi gereken bilgi ve becerileri içeren bir "uzmanlık çekirdek eğitim programı- UÇEP" hazırlanması amaçlanmıştır. Uzman adayı asistan hekimlerin bu program doğrultusunda eğitilmeleri, nesnel ölçütlerle izlenmeleri, değerlendirilmeleri ve eğitimin sürekli geliştirilebilmesi hedeflenmektedir.

Tanımlar

- **Eğitim Kurumu:** İlgili yasal mevzuat çerçevesinde uzmanlık eğitimi verme yetkisi tanınmış tıp fakülteleri ve eğitim hastaneleri.
- **Eğitim Kliniği:** Üniversitelerde KBB-BBC anabilim dalları ve uzmanlık eğitimi vermeye yetkili hastanelerde KBB-BBC klinikleri.
- **Eğitim Sorumlusu:** Üniversitelerde anabilim dalı başkanı, eğitim hastanelerinde Eğitim Sorumlusu kadrosunda bulunan eğitim kurulu üyesi.
- . **Eğitim Kurulu:** Üniversitelerde anabilim dalındaki tüm öğretim üyelerinden, eğitim hastanelerinde ise her klinik için eğitim sorumlusu ve eğitim görevlilerinden oluşan kurul.
- **Eğitim Görevlisi:** Eğitim sorumlusu tarafından, asistanların eğitim programına katılımından ve asistan karnesi ile eğitim dosyasının düzenli olarak tutulmasından sorumlu olarak görevlendirilen eğitim kurulu üyesi/üyeleri.
- · Asistan (Araştırma Görevlisi, Uzmanlık Öğrencisi): Tıpta uzmanlık tüzüğü hükümlerine göre KBB-BBC uzmanlık eğitimi almak için bir eğitim kurumuna kabul edilen hekim.
- · **Asistan Karnesi:** Asistanın uzmanlık eğitimi boyunca edinmesi gereken tüm klinik bilgi, beceri ve uygulamaları gösteren karne
- · **Asistan Eğitim Dosyası:** Asistanın uzmanlık eğitimi boyunca yaptığı tüm etkinlikleri ve bunlarla ilgili belgeleri içeren dosya.
- **Uzmanlık Sınavı:** Yasa ve yönetmeliklere uygun olarak saptanan bir sınav komisyonu tarafından yapılarak, uzmanlık eğitimini rotasyonlar dahil olmak üzere tamamlamış olan asistanın uzman olmaya hak kazanıp kazanmadığını belirleyen sınav

3. Uzmanlık Çekirdek Eğitim Programının Kapsamı

Uzmanlık çekirdek eğitim programı KBB-BBC uzmanlık eğitimi için edinilmesi gereken "mutlak gerekli" kuramsal bilgiler ile girişim ve uygulama becerilerini ve bunların hangi yöntemlerle edinileceğini kapsamaktadır. KBB ve BBC uzmanlık eğitim programının kapsamı aşağıdadır:

· dış, orta ve iç kulak, petröz apeksi de içerecek şekilde

kulak ve temporal kemik ile komşu anatomik yapıları,

· burun ve burun boşluğu (nazal kavite),
paranazal sinüsler,
ağız boşluğu (oral kavite),
geniz (nazofarenks),
yutak (orofarenks ve hipofarenks),
gırtlak (larenks),
yemek borusu (özofagus),
nefes borusu (trakea) ile komşu yapılarını da içine alacak şekilde

üst solunum ve sindirim yolu ile,

· yüz,

maksillofasiyal kemikler, alt ve üst çene,

tiroid ve paratiroidler,

tükürük bezleri,

kafatabanı, tüm kraniyal sinirler ve vasküler yapıları,

cilt, yumuşak ve lenfoid dokuları ve komşu bölgelerini de içeren <u>baş-boyun bölgesi</u> anatomik alanlarını ve bu bölge defektlerinin onarımında kullanılan greft ve flep donör alanlarını kapsar.

KBB-BBC uzmanlık eğitimi;

· yukarıda belirtilen anatomik alanlar ve bunlarla ilişkili yapılarla,

- · kimyasal duyularla (tat/koku),
- · işitme, ses, lisan ve konuşma gibi iletişim bilimleriyle,
- · yutmayla,
- · dengeyle ve
- · uykuyla

ilgili hastalıkların, bozuklukların ve patolojilerin tanı, tedavi ve rehabilitasyonuna yönelik olarak;

- · anatomik, morfolojik,
- · fizyolojik
- · farmakolojik
- · patolojik
- $\cdot \ mikrobiyolojik$
- $\cdot \ biyokimyasal$
- · genetik
- ·immünolojik
- · alerjik
- · radyolojik
- · nörolojik
- · endokrinolojik
- · onkolojik
- · plastik ve rekonstrüktif
- · cerrahi
- · etik
- · sosyoekonomik ve
- · mediko-legal

bilgileri içermeli,

Ve yukarıda belirtilen anatomik alanlar ve bunlarla ilgili yapıların

- · fonksiyonel bozukluklarını,
- · travmalarını,
- · malformasyon ve deformitelerini (doğumsal veya edinsel),
- · neoplazmlarını ve

· enfeksiyonlarını da

içeren tüm hastalıklar ve bozukluklara yönelik koruyucu hekimliği, tanı, cerrahi dışı ve cerrahi (onkolojik, endokrinolojik, plastik ve rekonstrüktif de dahil olmak üzere) tedavi ve rehabilitasyon konusundaki klinik bilgi, beceri ve uygulamaları kapsamalıdır.

KBB ve BBC uzmanlık alanının kapsamı tüm yaş grubundaki kişileri içermektedir.

4. Uzmanlık Çekirdek Eğitim Programı ile İlgili Genel Bilgiler

- 1. UÇEP'in içeriği UEMS'in önerilerine uygun olarak hazırlanmıştır. KBB ve BBC'nin temel ve klinik konularını içeren kuramsal dersler ile girişim ve uygulama becerilerinden oluşmaktadır. Program asistanlara giderek artan oranda görev dağılımının ve sorumluluğun verildiği ve yapılan etkinliklerin değerlendirildiği üç farklı kıdemi içermektedir.
  - 2. Asistanlar ilgili mevzuat ile belirtilen şartlara sahip olmalıdır.
- 3. Uzmanlık eğitiminin süresi Tıpta Uzmanlık Tüzüğü'nde öngörülen eğitim süresi olup, ilgili yasayla 4 yıl olarak belirlenmiştir.
- 4. Asistanın yurt dışı veya yurt içi onaylanmış diğer sağlık ve eğitim kurumlarında başarılı olarak geçirmiş olduğu çalışma süreleri ilgili mevzuat çerçevesinde değerlendirilerek eğitim süresine eklenebilir. Ancak asistanın ana kurumu da dâhil olmak üzere, kadrolu olarak ihtisasını geçirdiği toplam kurum sayısı üçü geçmemelidir.
- 5. UÇEP'te belirtilen rotasyon süreleri hariç, asistanın eğitim kliniği dışında geçireceği isteğe bağlı eğitim amaçlı görevlendirme sürelerinin toplamı bir yılı geçmemelidir.
  - 6. Eğitim programı aşağıdaki yöntemleri kullanarak yapılmalıdır:
    - a. Kuramsal eğitim
    - b. Girişim ve uygulama becerileri (Uygulamalı eğitim)
    - c. Toplantı ve kurslar
    - d. Araştırma etkinlikleri
    - e. Tez
- 7. Asistanların eğitim süreleri içinde gerçekleştirecekleri, asiste edecekleri veya bilgi sahibi olacakları geniş bir tanısal işlemler, cerrahi dışı tedavi ve cerrahi tedavi listesi "Asistan Karnesi" başlığı altında hazırlanmıştır. Bu listede asistanların hangi işlem ve tedaviyi en az hangi düzeyde yapacakları açık olarak belirtilmiştir.

- 8. Bu program çerçevesinde klinik hizmetlerinin eğitimi engellememesine ve eğitim programı ile klinik hizmetlerinin uyum içinde birlikte yürütülmesine özen gösterilmelidir.
- 9. UÇEP, Türk KBB-BBC Yeterlilik Kurulu tarafından en geç beş yılda bir değerlendirilecek ve yeniden gözden geçirilecektir.

5. Kıdem

Asistanlar üç kıdeme ayrılarak değerlendirilir. Asistanlar için I, II, III olarak tanımlanacak olan bu kıdemler uzmanlık dalının "Tıpta Uzmanlık Tüzüğünde" belirtilen uzmanlık süresine göre bölümlendirilir. I "başlangıç", II "orta" ve III "üst kıdem"i tanımlar. Bir üst kıdeme geçiş sırasında, yapılacak değerlendirme sonuçları, eğitim görevlisi raporları ve kredilendirme sonuçları göz önüne alınır. İlgili yasayla belirlenen 4 yıllık ihtisas süresinde II. kıdeme geçiş 2. yılın sonunda, III. kıdeme geçiş ise 3. yılın sonunda yapılacak değerlendirmenin olumlu olması durumunda gerçekleşir. Kıdem geçiş değerlendirmesinin olumsuz olması durumunda, bu nokta Tıpta Uzmanlık Tüzüğü'nde belirtilen "Asistan Eğitiminin Değerlendirilmesi"nde göz önüne alınır. Kıdeme göre uygulama ve görev düzeyleri, ilgili eğitim kliniği tarafından UÇEP'te belirtilen prensipler çerçevesinde belirlenir.

6. Uzmanlık Çekirdek Eğitim Programının Yöntemleri

1. Kuramsal Eğitim

- a. Hasta Başı Eğitim Viziti: Her gün eğitim kliniği tarafından belirlenen bir düzen içinde en az bir eğitim kurulu üyesi tarafından, uzmanlar, asistanlar ve yardımcı sağlık personelinin katılımı ile hasta başı eğitim viziti yapılır. Eğitim vizitinde asistanlardan hastaların tanı ve tedavisi konusunda kıdemleri düzeyinde bilgi sahibi olmaları beklenir, bu bilgileri sözel olarak sınanır ve konu ile ilgili eğitim yapılır.
- **b. Eğitim Saati:** Her hafta eğitim kliniği tarafından belirlenen saat(ler)de haftada en az bir defa olmak üzere eğitim kurulu üyeleri, uzmanları, asistanları ve ilgili yardımcı sağlık personelinin mümkün olan en geniş katılımı ile yapılır. Bu sürede seminer, asistan dersi, dergi sunumu ve olgu sunumu etkinlikleri dönüşümlü olarak yapılır.
  - i. Seminer ve ders: Belirlenen uzmanlık çekirdek eğitim programına uygun olarak eğitim kurulu üyeleri, uzmanlar, asistanlar ve yardımcı sağlık personeli tarafından verilebilir. Ayrıca diğer bilim dallarından konuk konuşmacılar da davet edilebilir. Eğitim sorumlusu, eğitim kurulu üyeleri, uzmanlar, asistanlar ve yardımcı sağlık personelinin mümkün olan en geniş katılımı ile yapılır. Eğitim kurulu üyeleri ve uzmanların bir eğitim yılı içinde en az bir, asistanların ise en az iki seminer veya ders vermeleri beklenir. Seminerler ve asistan dersleri her eğitim kliniği tarafından, UÇEP'i dikkate alacak şekilde hazırlanır ve bir eğitim kurulu üyesinin denetiminde gerçekleştirilir.
  - ii. **Dergi saati:** Seminer, ders ve olgu sunumu ile değişimli olarak eğitim sorumlusu, eğitim kurulu üyeleri, uzmanlar, asistanlar ve yardımcı sağlık personelinin mümkün olan en geniş katılımı ile yapılır. Güncel

makalelerin asistanlar tarafından sunulduğu bir eğitim uygulamasıdır. Asistanların sunacağı makalelerin seçimi, hazırlığı ve sunumu eğitim başkanı tarafından görevlendirilen bir eğitim kurulu üyesinin denetiminde yapılır.

- iii. Olgu sunumu: Seminer, ders ve dergi saati ile değişimli olarak eğitim sorumlusu, eğitim kurulu üyeleri, uzmanlar, asistanlar ve yardımcı sağlık personelinin mümkün olan en geniş katılımı ile yapılır. Sunulacak olguların seçimi, hazırlığı ve sunumu eğitim başkanı tarafından görevlendirilen bir eğitim kurulu üyesinin denetiminde yapılır.
- **c. Konseyler:** Çeşitli dallardaki eğitim kurulu üyeleri, uzmanlar ve asistanların bir araya geldiği ve olguları tartıştıkları toplantılardır. (Baş-boyun kanserleri, klinik-patolojik ve klinik-radyolojik toplantılar, uyku, alerji vb.)
- d. Klinik Hastalarının Dökümü ve Değerlendirilmesi: Yılda en az bir kere (tercihen Aralık veya Ocak aylarında) eğitim kliniği tarafından belirlenecek programa göre klinik hastalarının yıllık dökümü, değerlendirilmesi ve önceki dönemlerle karşılaştırılması yapılır, asistanların paylaşımıyla eğitim kliniğinde tartışmaya açılır.
- **e. Mortalite, Morbidite Toplantıları:** Eğitim kliniğinin eğitim kurulu üyeleri, uzmanları, asistanları ve yardımcı sağlık personelinin katılımı ile ayda en az bir kere yapılır.
- f. Öğrenci Dersleri: Üniversitelerde tıp öğrencilerine eğitim kurulu üyeleri tarafından verilen derslerdir. Eğitim programına başlayan I. kıdem asistan klinik işlerini aksatmayacak şekilde eğitim kurulu üyesi tarafından uygun görülecek bir plan çerçevesinde bu derslere birer defa katılır.

2. Uygulamalı Eğitim

- **a. Ameliyat:** Asistanın gerekli teorik hazırlığı yaparak hastanın cerrahi tedavisine çeşitli düzeylerde katıldığı uygulama şeklidir. Kıdem düzeyine göre yapılacak uygulamaların listesi ektedir (Ek-3).
- **b. Poliklinik Hizmetleri:** Polikliniğe gelen hastaların KBB-BBC açısından muayenelerinin ve ayaktan tedavilerinin yapılması ile gerçekleşen uygulamadır. Poliklinik hizmetleri her poliklinik gününde asistanların hastaları eğitim kurulu üyesiyle tartıştıkları bir eğitim sürecini de içermelidir. Poliklinik çalışma düzeni ve konsültasyon sorumluları eğitim kliniğince belirlenir.

Poliklinik hizmetlerinin daha iyi olması için KBB-BBC uzmanlık alanı ile ilgili alt branşlara yönelik özel poliklinik uygulamalarının da yapılması önerilir.

- **c. Yatan Hasta Bölümü:** Çeşitli nedenlerle tıbbi bakım alması gereken hastaların tedavileri ile ameliyat olacak hastaların hazırlıklarının ve ameliyat sonrası bakımlarının yapıldığı yataklı bölümdür.
- **d. Asistan Viziti:** Asistanların en kıdemli asistan veya uzman eşliğinde klinikte yatan bütün hastaları gördüğü, günün belli saatlerinde düzenli olarak yapılan etkinliktir.
- e. Nöbet: Hizmetin sürekliliğinin ve asistan eğitiminin bütünlüğünün sağlanabilmesi için, mesai saatleri dışında ve tatil günlerinde acil olarak başvuran hastaların muayene ve tedavilerinin gerçekleştirilmesi ile yatan hastaların takip ve tedavilerinin yürütülmesidir. Nöbet sorumluluğu eğitim başkanı tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde, icapçı eğitim kurulu üyesi veya uzmana aittir, görev asistanlar tarafından aktif olarak üstlenilir.
- f. Rotasyonlar: Bulunulan kurumun içinde veya dışında belli bir hedefe yönelik olarak süresi ve kuralları önceden belirlenmiş çalışma dilimlerine verilen isimdir. KBB-BBC kliniği dışında yapılacak rotasyonlar ve süreleri Tıpta Uzmanlık Tüzüğü doğrultusunda yasal olarak tanımlanmıştır ve burada "dış rotasyon" olarak belirtilmektedir.
  - i. Dış Rotasyonlar: Her rotasyon için asistanın edinmesi gereken bilgi ve becerileri içeren bir yazılı program oluşturulur. Bu program rotasyonun yapıldığı eğitim kliniği ile karşılıklı görüşülerek hazırlanmalıdır (Dış rotasyonlarla ilgili bir uygulama örnekleri Ek-1'de verilmiştir.). Dış rotasyonların ilk iki kıdem süresi içinde tamamlanması sağlanmalıdır. Dış rotasyonun kurum dışında yapılması gerektiğinde ilgili eğitim kliniğinin bu gereksinimi gerekçeli bir raporla kurum amirine bildirmesi gerekir. Kurumun ilgili kurulunun kararının olumlu olması durumunda gerekli görevlendirme yapılabilir. Halen geçerli olan Tıpta Uzmanlık Tüzüğü'ne göre yapılması zorunlu olan dış rotasyonlar, süreleri ve yapılması önerilen kıdem dereceleri aşağıdaki gibidir:

Anesteziyoloji ve Reanimasyon 1 ay I. Kıdemde

Acil Tıp 1 ay II. Kıdemde Beyin ve Sinir Cerrahisi 1 ay III. Kıdemde yapılır.

Seçmeli rotasyon: Eğitim kliniğinin uygun gördüğü bir konuda en fazla 3 ay süreyle, yurtiçi veya yurtdışında yapılan iç veya dış rotasyonlardır.

ii. İç Rotasyonlar: Dış rotasyonlar dışında her eğitim kliniği, yapılması uygun olan "iç rotasyonları" kendi eğitim programına ve şartlarına uygun olarak düzenler. Örneğin:

Odyovestibüler birim
Foniatri, konuşma ve yutma birimi
Uyku laboratuarı ve polikliniği
Rinoloji ve alerji polikliniği
Baş-boyun cerrahisi polikliniği
Otoloji-nörootoloji polikliniği
Fasiyal plastik cerrahi polikliniği

İç rotasyonun kurum dışında yapılması gerektiğinde, ilgili eğitim kliniğinin bu gereksinimi gerekçeli bir raporla kurum amirine bildirmesi gerekir. Kurumun ilgili kurulunun kararının olumlu olması durumunda gerekli görevlendirme yapılabilir.

3. Toplantı ve Kurslar

Yurt içi veya yurt dışı kurs, kongre, sempozyum, panel, konferans gibi etkinliklere katkılı (sözel sunum yapmak, poster hazırlamak gibi) veya katkısız katılımlardır. Bu etkinlikler belgelendirilerek eğitim kurumuna sunulur ve asistanın eğitim dosyasına da bir örneği konulur.

Her asistan katıldığı bilimsel aktiviteden döndükten sonra, eğitim kuruluna bir RAPOR (hangi oturumlara katıldığını, bu toplantının ona ne kattığını, kendi bağlı olduğu eğitim kurumundaki uygulamalardan farklı olarak neler öğrendiğini, vs. belirten) sunmalıdır.

Asistanın uzmanlık eğitimi boyunca biri tercihen ulusal kongre olmak üzere TTB

tarafından kredilendirilmiş KBB-BBC ile ilgili en az 3 toplantıya katılması önerilir. Her asistanın eğitimi boyunca en az bir kere bizzat poster veya sözlü sunuda bulunması önerilir.

4. Araştırma Etkinlikleri

Eğitim kurulunca belirlenen araştırma etkinliklerine ve projelerine asistanların katılımı gereklidir. Çalışmalarda eğitim kurulu üyesi ile birlikte birden fazla asistan görev alabilir. Tez çalışması hariç her asistanın uzmanlık süresi boyunca en az bir araştırmada bizzat görev alması önerilir.

7. Kuramsal Uzmanlık Çekirdek Eğitim Programının Konu Başlıkları

OTOLOJÍ, OTONÖROLOJÍLOJÍ

- Kulak embriyolojisi, anatomisi ve fizyolojisi
- Odyolojik tetkikler ve tanı yöntemleri
- Temporal kemik cerrahi anatomisi
- Kulak anomalileri ve cerrahisi
- Dış kulağın edinsel hastalıkları ve enfeksiyonları
- Effüzyonlu otitis media ve tedavisi
- Akut süpüratif otitis media ve tedavisi
- Kronik süpüratif otitis media ve tedavisi
- Otitis media komplikasyonları
- Kolesteatoma
- Mastoidektomi ve timpanoplasti teknikleri
- Otoskleroz
- Aurikula ve temporal kemik benign tümörleri ve paragangliomları
- Aurikula ve temporal kemik malign tümörleri
- İşitme kayıpları: Ayırıcı tanı, tedavi ve rehabilitasyon
- Çocukluk dönemi işitme kayıpları ve rehabilitasyonu
- Denge bozukluğuna neden olan (periferik veya santral; vestibuler sistem veya vestibüler sistem dışı) hastalıklar: Ayırıcı tanı, tedavi ve rehabilitasyon
- Koklear implantasyon

- Temporal kemik travmaları
- Tinnitus
- Meniere Hastalığı, medikal ve cerrahi tedavi yöntemleri
- Retrokoklear patolojiler (akustik nörinom, vasküler bası sendromları ve diğerleri)
- Labirentit
- İşitme cihazları
- Fasiyal paralizi

RINOLO.JI

- Burun ve paranazal sinüslerin embriyolojisi, anatomisi ve fizyolojisi
- Üst solunum yolları tanısal ve girişimsel endoskopisi
- Koku bozuklukları
- Burnun doğumsal ve edinsel yapısal bozuklukları (koanal atrezi, şekil bozuklukları,

septum deviasyonu, anatomik varyasyonlar ve diğerleri)

- Epistaksis
- Nazal obstrüksiyon nedenleri
- Nazal fonksiyonların objektif değerlendirme yöntemleri Burun ve sinusları etkileyen sistemik hastalıklar
- Rinitler ve rinosinüzitler
- Nazal alerji
- Nazal polipozis
- Lakrimal drenaj ve lakrimal kese enfeksiyonları Burun ve paranazal sinüs tümörleri
- Nazofarenks hastalıkları ve kanserleri
- Endoskopik sinüs cerrahisi
- İnternal ve eksternal nazal cerrahi teknikler

LARENGOLOJI VE FONIATRI

- Larenks ve trakea embriyolojisi, anatomisive fizyolojisi
- Üst solunum yolları tanısal ve girişimsel endoskopisi
- Ses ve konuşma bozuklukları
- Yutma bozuklukları
- Ses, konuşma ve yutma bozukluklarında kullanılan objektif tanı yöntemleri
- Foniatrik tedavi yöntemleri (fonocerrahi, rehabilitasyon)
- Larenksin anomalileri ve cerrahisi
- Larenksi etkileyen sistemik hastalıklar
- Larenksin enfeksiyonları ve enflamatuar hastalıkları
- Larenks tümörleri
- Larenks kanserlerinin tedavisi (cerrahi ve cerrahi dışı)
- Larengeal dispne etyolojisi ve tanısı
- Trakeotomi (acil, elektif, perkütan)
- Larengotrakeal stenozlar
- Larenks travmaları
- Solunum yolu yabancı cisimleri tanı ve tedavisi
- Vokal kord paralizilerinin etyolojisi ve tanısı

BAŞ-BOYUN HASTALIKLARI VE CERRAHİSİ

- Baş-boyun embriyolojisi, anatomisi ve fizyolojisi
- Dudak, ağız boşluğu, farenks, özofagus embriyolojisi, anatomisi ve fizyolojisi
- Tükürük bezlerinin embriyolojisi, anatomisi ve fizyolojisi
- Boynun cerrahi anatomisi
- Vasküler malformasyonlar
- Dudak kanserleri ve cerrahi tedavisi
- Ağız boşluğu mukozal lezyonları
- Oral kavite ve orofarenks tümörleri

- Tonsil ve adenoid hastalıkları
- Tonsil ve adenoid cerrahisi
- Hipofarenks, servikal özofagus hastalıkları (tümörler, divertiküller, korozif yanıklar, yabancı cisimler, sistemik hastalıklar ve diğerleri)
- Tükürük bezlerinin neoplastik olmayan hastalıkları
- Tükürük bezi tümörleri
- Tükürük bezi cerrahisi
- Baş-boyun anomalileri
- Boyun kitlelerinin ayırıcı tanısı
- Derin boyun enfeksiyonları
- Parafarengeal bölge ve cerrahisi
- Paragangliomlar
- Boyun travmaları
- Boyun diseksiyonu ve tipleri
- Tiroid ve paratiroid embriyolojisi, anatomisi ve fizyolojisi
- Tiroid, paratiroid hastalıkları ve tedavisi
- Tiroid ve paratiroid cerrahisi (Endikasyon, izlem, komplikasyonların tedavisi)
- Uyku fizyolojisi ve hastalıkları
- Polisomnografi
- Horlama ve tıkayıcı uyku apnesi tedavisi
- Larengofarengeal reflü

KBB VE BAŞ-BOYUNDA PLASTİK VE REKONSTRÜKTİF CERRAHİ

- Cilt embriyolojisi, anatomisi ve fizyolojisi
- Yara iyileşmesi
- Fasiyal analiz
- Greftler
- Flep cerrahisi (lokal, bölgesel ve serbest flepler)

- Mikrocerrahi ve vasküler anastomoz teknikleri
- Fasiyal paralizide re-animasyon
- Baş-boyun cildi maligniteleri (bazal ve yassı hücreli karsinom, malign melanom)
- Maksillomandibüler cerrahi ve rekonstrüksiyon Burun rekonstrüksiyonu
- Yarık dudak ve damak
- Fasiyal estetik cerrahi
- Rinoplasti
- Maksillofasyal travmalı hastalara yaklaşım ve cerrahisi
- Otoplasti

DİĞER

- Solunum fizyolojisi ve solunum fonksiyon testleri
- KBB ve BBC radyolojisi
- KBB ve BBC patolojisi
- KBB ve BBC'de nükleer tıp uygulamaları
- Kardiyopulmoner resüsitasyon
- Asit-baz dengesi ve sıvı-elektrolit tedavisi
- Parenteral ve enteral beslenme
- Hemostaz ve transfüzyon
- Cerrahi dikiş teknikleri ve materyalleri
- KBB ve BBC'de lokal ve genel anestetikler ve uygulama teknikleri
- KBB ve BBC mikrobiyolojisi ve antibiyoterapi
- Temel onkoloji ve kanser biyolojisi
- Kemoterapi prensipleri
- Radyoterapi prensipleri
- Adli, resmi ve heyet raporu düzenleme
- Araştırma planlama, yürütme, bilimsel sunum ve iletişim becerileri
- Temel biyoistatistik bilgileri
- Mesleki etik, yasal sorumluluklar ve hasta-hekim ilişkileri
- Kanıta dayalı tıp
- KBB ve baş-boyun cerrahisinde cerrahi pansuman (rutin ve komplike olgu

pansumanları)

- Postoperatif hasta bakımı
- Postoperatif sistemik komplikasyonlar
- Lazer cerrahisi
- Radyofrekans ve diğer enerji kaynaklarının KBB-BBC uygulamaları
- Temporomandibüler eklem hastalıkları, endoskopisi ve tedavisi (Cerrahi dışı, cerrahi)
- KBB ve BBC acillerine yaklaşım

8. Eğitim Programının Uygulanması

Eğitim programı, ilgili eğitim kliniği tarafından uygulanır. Asistan karnesinde yer alan veya eğitim süresince katılınan tüm etkinlikler tanımlanan ilkeler doğrultusunda kredilendirilir. Değerlendirmeler eğitim programında gösterildiği şekilde gerçekleştirilir. Değerlendirme ve geri bildirim sonuçları eğitim kurumu sekreterliklerinde düzenli olarak kaydedilir ve 6 ayda bir eğitim kliniğinin eğitim kurulunda görüşüldükten sonra eğitim sorumlusu aracılığı ile kurum amirliğine iletilir.

9. Kıdemlere Göre Bilgi, Uygulama ve Görev Dağılımı

Değişik kıdemlerdeki asistanların bilgi, uygulama ve görev dağılımı düzeyi için önerilen uygulamalar aşağıda belirtilmiştir:

I. KIDEM

Bilgi Düzeyi:

- · Dış, orta ve iç kulak, petröz apeksi de içerecek şekilde <u>kulak ve temporal kemik ile</u> <u>komşu anatomik yapıları,</u>
- · Burun ve burun boşluğu (nazal kavite), paranazal sinüsler, ağız boşluğu (oral kavite), geniz (nazofarenks), yutak (orofarenks ve hipofarenks), gırtlak (larenks), yemek borusu (özofagus), nefes borusu (trakea) ile komşu yapılarını da içine alacak şekilde <u>üst solunum ve sindirim yolu</u> ile,
- · Yüz, maksillofasiyal kemikler, alt ve üst çene, tiroid ve paratiroidler, tükürük bezleri, kafatabanı, tüm kraniyal sinirler ve vasküler yapıları, cilt, yumuşak ve lenfoid dokuları ve komşu bölgelerini de içeren <u>baş-boyun bölgesi</u> anatomik alanlarını ve bu bölge defektlerinin onarımında kullanılan greft ve flep donör alanları,
  - · Kimyasal duyular (tat/koku),
  - · İşitme, ses, lisan ve konuşma gibi iletişim bilimleri,
  - · Yutma,
  - · Denge ve
  - · Uyku

fonksiyonlarıyla ilgili;

- Anatomik, morfolojik,
- o Fizyolojik
- Fizyopatolojik

- Farmakolojik
- Mikrobiyolojik
- Biyokimyasal
- Radyolojik
- Temel cerrahi
- Etik
- Sosyoekonomik ve
- Mediko-legal

bilgilerin edinilmesi gereklidir.

<u>Uygulama Düzeyi:</u> Asistan karnesinde belirtilen ve bağımsız veya gözetim altında yapılması gereken uygulamalardan aşağıdaki listede belirtilenlerini I. Kıdem düzeyinde yapmalıdır.

- I.A1.1. Otoskopi
- I.A1.2. Kulak endoskopisi
- I.A1.3. Kulak mikroskopisi
- I.A2.3. Empedans odyometrisi
- I.A2.4. Saf ses eşik odyometrisi
- I.A2.5. Konuşma odyometrisi
- I.A3. Vestibüler fonksiyon muayenesi
- I.A5.1. Otoloji ve nörotolojide konvansiyonel görüntülemenin değerlendirilmesi
- I.A5.2. Otoloji ve nörotolojide ileri radyolojik görüntülemenin değerlendirilmesi (MR, BT, US vb.)
- I.C2. Otoloji ve nörotolojide lokal ve rejyonel anestezi
- I.C3. Otohematom tedavisi
- I.C6. Kulaktan yabancı cisim çıkarılması
- I.C8. Mirengotomi
- I.C9. Ventilasyon tüpü
- II.A1.1. Anterior ve posterior rinoskopi
- II.A1.2. Nazal endoskopi
- II.A3.1. Burun ve paranazal sinüslerin konvansiyonel görüntülemesinin değerlendirilmesi
- II.A3.2. Burun ve paranazal sinüslerin ileri radyolojik görüntülemesinin değerlendirilmesi (MR, BT, US vb.)
- II.A4.4. Nazal sitoloji

- II.A4.5. Serolojik alerjik testlerin değerlendirilmesi (RAST, IgE)
- II.B1. Burun ve paranazal sinüs hastalıklarında farmakolojik tedavi
- II.C1.1. Burun ve paranazal sinüslerde lokal ve rejyonel anestezi
- II.C1.2.1. Anterior nazal tampon
- II.C1.2.2. Posterior nazal tampon
- II.C1.3. Nazal koterizasyon
- II.C1.4. Burundan yabancı cisim çıkarılması
- II.C1.7. Septal hematom
- II.C1.8. Septal apse ensizyonu
- II.C1.12. Nazal fraktür repozisyonu
- III.A1.1. İndirekt larengoskopi
- III.A1.3. Fleksibl veya rijit endoskopla larengoskopi
- III.A2.1. Larenks ve trakeanın konvansiyonel görüntülemesinin değerlendirilmesi
- III.A2.2. Larenks ve trakeanın ileri radyolojik görüntülemesinin değerlendirilmesi (MR, BT, US vb.)
- III.B1. Larenkse topikal ilaç uygulaması
- III.B2. Larenks ve trakea hastalıklarında sistemik farmakolojik tedavi
- III.C1. Larenks ve trakeada lokal ve rejyonel anestezi
- III.C3. Endotrakeal entubasyon
- III.C4. Trakeotomi (perkutanöz dahil)
- IVA1.1. Ağız boşluğu ve orofarenksin enspeksiyon ve palpasyonu
- IV.A1.2. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusun fleksibl ve rijid endoskoplarla muayenesi, biyopsi alınması, sürüntü, lavaj, hazırlanması ve ilgili teknikler
- IV.A1.3. Nazofarengoskopi
- IV.A1.4. Hipofarengoskopi
- IV.A1.8. Uyku apnesi sendromunun değerlendirilmesi
- IV.A1.8.1. Müller manevrası
- IV.A2.1. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusun konvansiyonel görüntülemesinin değerlendirilmesi
- IV.A2.2. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusun ileri radyolojik görüntülemesinin değerlendirilmesi (MR, BT, US vb.)
- IV.B1. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusda hastalıklarında farmakolojik tedavi
- IV.B2. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusda ilaçların topikal uygulanması

- IV.C1. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusda lokal ve rejyonel anestezi
- IV.C3. Adenoidektomi
- IV.C4. Tonsillektomi
- IV.C5. Peritonsiller apse drenajı
- IV.C6. Lingual frenulum onarımı
- IV.C9. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusun yabancı cisimlerin çıkarılması
- V.A1. Kraniyal sinirlerin muayenesi
- V. A2. Estetik fasiyal analiz
- V.A3. İnce iğne aspirasyon sitolojisi
- V.B1. Baş-boyunda farmakolojik tedavi
- V.B2. Yara bakımı ve tedavisi
- V.B3. Fistül bakımı
- V.C1. Lokal ve rejyonel anestezi
- V.C10.3. Minör tükürük bezi biyopsisi

Görev Dağılımı:

- 1. Klinik eğitim toplantılarına katılmak
- 2. Hasta başı eğitim vizitlerine ve asistan vizitlerine katılmak
- 3. Üniversite hastanelerinde tıp fakültesi öğrencilerinin derslerine dinleyici olarak katılmak
- 4. Yurt içi veya yurt dışı kurs, kongre, sempozyum, panel, konferans, workshop vs. gibi etkinliklere katılmak
- 5. Yatan hastaların anamnezini almak, klinik muayene ve günlük bakımını yapmak
- 6. Poliklinik çalışmasında yer almak ve küçük girişimleri gerçekleştirmek
- 7. Hastaların ameliyat öncesi ve sonrası değerlendirilmesi, hasta yatış ve çıkışlarını yapmak
- 8. Acil servis çağrılarına cevap vermek, orta-üst kıdemlinin veya eğitim kurulu üyesinin gözetiminde girişim yapmak
- 9. Görevlendirildiği ameliyatlarda görev almak, asiste etmek
- 10. Görevdeki ilk aylarda klinik ve kurum sistemine uyum sağlanması amacı ile kıdemli asistanlar ile refakat nöbeti tutmak, daha sonraki dönemde ise rutin klinik nöbetlerine katılmak

II. KIDEM

Bilgi Düzeyi:

· Dış, orta ve iç kulak, petröz apeksi de içerecek şekilde kulak ve temporal kemik ile

komşu anatomik yapıları,

- · Burun ve burun boşluğu (nazal kavite), paranazal sinüsler, ağız boşluğu (oral kavite), geniz (nazofarenks), yutak (orofarenks ve hipofarenks), gırtlak (larenks), yemek borusu (özofagus), nefes borusu (trakea) ile komşu yapılarını da içine alacak şekilde **üst solunum ve sindirim yolu** ile,
- · Yüz, maksillofasiyal kemikler, alt ve üst çene, tiroid ve paratiroidler, tükürük bezleri, kafatabanı, tüm kraniyal sinirler ve vasküler yapıları, cilt, yumuşak ve lenfoid dokuları ve komşu bölgelerini de içeren <u>baş-boyun bölgesi</u> anatomik alanlarını ve bu bölge defektlerinin onarımında kullanılan greft ve flep donör alanları,
  - · Kimyasal duyular (tat/koku),
  - · İşitme, ses, lisan ve konuşma gibi iletişim bilimleri,
  - · Yutma.
  - · Denge ve
  - · Uyku

fonksiyonlarıyla

ilgili;

- o Patolojik
- o Genetik
- o İmmünolojik
- o Alerjik
- o Nörolojik
- o Endokrinolojik
- o Onkolojik
- o Plastik ve rekonstrüktif
- o Orta ve ileri cerrahi
- o Etik
- Sosyoekonomik ve
- o Mediko-legal

bilgilerin edinilmesi gereklidir.

<u>Uygulama Düzeyi:</u> Asistan karnesinde belirtilen ve bağımsız veya gözetim altında yapılması gereken uygulamalardan aşağıdaki listede belirtilenlerini II. Kıdem düzeyinde yapmalıdır.

I.B. Otoloji ve otonörolojide cerrahi dışı tedaviler

I.C1. Temporal kemik diseksiyonu (kadavra veya kemikte)

I.C5. Meatoplasti I.

C7. Kulak yolu polipleri

- IC11.1. Basit mastoidektomi
- I.C23.1. Auriküla ve/veya dış kulak kanalı yaralanmalarının tamiri
- I.C24.1. Aurikula tümör cerrahisi
- II.A4.1. Epikutanöz alerjen testi (Prick, scratch)
- II.A4.2. İntradermal alerjen testi
- II.A4.3. Nazal provakasyon testi
- II.C1.5. Nazal polipektomi
- II.C1.6.1 Alt konka cerrahisi
- II.C1.6.2 Konka bülloza cerrahisi
- II.C1.9. Septum cerrahisi
- II.C2.1. Maksiller sinüs endoskopisi
- II.C2.2. Endoskopik orta mea girişimi
- II.C2.3. Caldwell-Luc
- II.C2.4.1. Anterior endoskopik etmoidektomi
- III.A1.2. İndirekt larengoskopi ile biyopsi
- III.C5. Direkt larengoskopi
- III.C7. Mikrolarengoskopi
- V.C4. Baş-boyunda apse ensizyon ve drenajı
- V.C7. Servikal lenf nodu çıkarılması
- V.C10.2. Submandibuler gland ekstirpasyonu
- V.C17.2. Cilt neoplazmlarının çıkartılması ve primer onarımı
- V. C17.3. Deri grefti
- V. C17.7. Yüz ve boyun yumuşak doku yaralanmalarının onarımı

Görev Dağılımı:

- 1. Birinci kıdem asistanının bütün görevlerinden ve bunların denetlenmesinden sorumludur.
- 2. Tez çalışması hariç en az bir araştırmada yer almak
- 3. Sorumlu eğitim kurulu üyesinin gözetiminde servisi yönetmek
- 4. Konseylerin organizasyonunu sağlamak.

- 5. Yetişkin ve acil hastaların konsültasyonlarına bakmak
- 6. Ameliyat randevularının düzenlenmesine yardımcı olur
- 7. Konsültasyonlar ve cerrahi girişimler için gerektiğinde III. kıdem asistanını veya eğitim kurulu üyesini bilgilendirmek ve danışmak
- 8. Hasta dosyasının içeriğinden (anamnez, fizik muayene bulguları, tanı, tedavi planı, takip notu ve order gibi) sorumlu olmak
- 9. Gerektiğinde diğer disiplinlerden konsültasyon istemek

III. KIDEM

Bilgi Düzeyi:

- · Dış, orta ve iç kulak, petröz apeksi de içerecek şekilde <u>kulak ve temporal kemik ile</u> komşu anatomik yapıları,
- · Burun ve burun boşluğu (nazal kavite), paranazal sinüsler, ağız boşluğu (oral kavite), geniz (nazofarenks), yutak (orofarenks ve hipofarenks), gırtlak (larenks), yemek borusu (özofagus), nefes borusu (trakea) ile komşu yapılarını da içine alacak şekilde <u>üst solunum ve sindirim yolu</u> ile,
- · Yüz, maksillofasiyal kemikler, alt ve üst çene, tiroid ve paratiroidler, tükürük bezleri, kafatabanı, tüm kraniyal sinirler ve vasküler yapıları, cilt, yumuşak ve lenfoid dokuları ve komşu bölgelerini de içeren <u>baş-boyun bölgesi</u> anatomik alanlarını ve bu bölge defektlerinin onarımında kullanılan greft ve flep donör alanları,
  - · Kimyasal duyular (tat/koku),
  - · İşitme, ses, lisan ve konuşma gibi iletişim bilimleri,
  - · Yutma,
  - · Denge ve
  - · Uyku

fonksiyonlarıyla ilgili;

- o İleri cerrahi
- o KBB-BBC disiplininin üst eğitim alanlarında (pediatrik KBB-BBC, başboyun onkolojisi, nörotoloji, foniatri, estetik cerrahi, vb)
  - o Etik
  - oSosyoekonmik ve
  - o Mediko-legal bilgilerin edinilmesi gereklidir.

<u>Uygulama düzeyi:</u> Asistan karnesinde belirtilen ve bağımsız veya gözetim altında yapılması gereken uygulamalardan aşağıdaki listede belirtilenlerini III. Kıdem düzeyinde yapmalıdır.

I.C12. Timpanoplasti

II.C1.10. Revizyon septoplasti

IV.C16.1. Yumuşak damak ve farenks cerrahisi

V.C3. Tiroglossal ve brankial kist ve fistül ekstirpasyonu

V.C17.4. Lokal flepler

Görev Dağılımı:

- 1. Birinci ve ikinci kıdem asistanlarının bütün görevlerinden ve bunların denetlenmesinden sorumludur.
- 2. Birinci ve ikinci kıdem asistanlarına bilgi ve uygulama desteği vermek
- 3. Pediatrik konsültasyonlara bakmak,
- 4. Büyük cerrahi olgularda birinci asistan olarak görev almak, kıdemine uygun ameliyatları eğitim kurulu üyesi denetiminde ve sorumluluğunda yapmak
- 5. Acil durumlarda ilgili eğitim kurulu üyesinin olgu hakkında bilgilendirilmesini sağlamak
- 6. Eğitim programının hazırlanması, asistan görevlerinin organizasyonu gibi klinik aktivitelerinde eğitim kurulu üyesine yardımcı olmak
- 7. Uygulanacak işlemleri ve bunların olası komplikasyonları ile tedavi planını hastaya anlatmak ve "bilgilendirilmiş onam formu"nu imzalatmak

NOT: Kıdem düzeylerine göre uygulamalarda, sadece asistan karnesindeki "bağımsız" ve "gözetim altında" yapılan uygulamalar alınmış, "asiste edilen" uygulamalar bu listeye katılmamıştır. Kıdem uygulamalarındaki kodlama sistemi olarak "asistan karnesi"nin aynısı alınmıştır.

10. Asistan Karnesi

Asistanların eğitim süreleri içinde, bağımsız veya gözetim altında gerçekleştirecekleri, asiste edecekleri veya bilgi sahibi olacakları geniş bir tanısal işlemler, cerrahi dışı tedavi ve cerrahi tedavi listesi "Asistan Karnesi" başlığı altında hazırlanmıştır. Bu karne asistan eğitim programında yer alan uygulamalı etkinliklerin gerçekleştirilmesi, kaydedilmesi ve kredilendirilmesi amacıyla kullanılır. Asistan karnesinde, yapılan etkinliğin niteliği, tarihi ve sayısı yer alır. Etkinlik gerçekleştirildiğinde karşılığı onaylanır. Asistan karnesi 6 ayda bir eğitim kurulunda değerlendirilir. Asistan karnesinde "bağımsız" ve "gözetim altında" yapılması istenen becerilerin hangi kıdem seviyesinde yapılacağı Ek-3'de gösterilmiştir. Eğitim kliniği, asistan sayısı, eğitim ve sağlık hizmeti yükünü göz önüne alarak bu seviyelerde değişiklik yapabilir.

11. Asistan Eğitim Dosyası

Asistanın uzmanlık eğitimi boyunca yaptığı tüm etkinlikleri onaylı olarak belgelendirdiği dosyadır. Asistan eğitim dosyası 6 ayda bir eğitim kurulunca değerlendirilir.

12. Kredilendirme

UÇEP kapsamı içinde olan tüm eğitim aktiviteleri Ek-4'de belirtilen esaslar çerçevesinde kredilendirilir. Eğitim aktivitelerinin kredilendirilmesinde aşağıda belirtilen prensipler dikkate alınmıştır:

- 1. Her eğitim aktivitesinin ayrı ayrı kredilendirilmesi,
- 2. Her kıdem geçişinde en az toplanması gerekli kredi miktarının belirtilmesi,
- 3. Kıdem geçişlerindeki en az toplanması gerekli kredi miktarının, %35'inin kuramsal (1, 3 ve 4 no'lu eğitim aktivitelerinden), %65'inin ise uygulamalı (2 no'lu eğitim aktivitelerinden) eğitim aktivitelerden olması,
- 4. Tüm kuramsal eğitim aktivitelerinin, saat başına kredilendirilmesi, kuramsal eğitim aktivitesinin aktif yapılması veya pasif katılınmasının farklı oranda kredilendirilmesi,
- 5. Tüm uygulamalı eğitim aktivitelerinin, gün başına kredilendirilmesi, uygulamalı eğitim aktivitesinin aktif yapılması ile pasif katılınmasının aynı oranda kredilendirilmesi,
- 6. Dış rotasyonda yapılan her eğitim aktivitesinin, kendi kliniğinde yaptığı kredilendirme ile eşit şekilde kredilendirilmesi,

Bu prensipler ve Ek-4'de belirtilen esaslar çerçevesinde yapılan kredilendirmeye göre;

- · I. kıdemden II. kıdeme geçişte (asistanlık süresinin 2. yılı sonunda) gerekli en az kredi puanı toplamı "**2500** (ikibinbeşyüz) puan",
- · II. kıdemden III. kıdeme geçişte (asistanlık süresinin 3. yılı sonunda) gerekli en az kredi puanı toplamı "2800 (ikibinsekizyüz) puan" olmalıdır.

13. Geribildirim

Eğitim sorumlusunun sürekli iyileştirme ve gelişme amacıyla her eğitim kurulu üyesinden ve asistandan eğitim yılı sonunda yılda en az bir kez eğitim programı ile ilgili yazılı geri bildirim alması önerilir.

14. Uzmanlık Tezi

Eğitim kurulunun belirlediği kurallar doğrultusunda her asistana bir tez danışmanı belirlenir ve tez danışmanları sınav jürisinin doğal üyesi olurlar. Tez özgün bir konuda yapılmalı ve tez konusu asistanın görüş ve önerileri de dikkate alınarak eğitim süresinin en geç II. kıdeminde belirlenip asistana bildirilmiş olmalıdır. Asistan, tez danışmanı ile birlikte tez projesini eğitim kuruluna sunar. Tezin kabulü halinde etik kurul onayı alındıktan sonra tez başlatılır ve tez konusu kurum amirine bildirilir. Tez çalışması başlamamış asistan III. kıdeme yükseltilmemelidir. Yürütülen tezlerle ilgili asistan ve tez danışmanı tarafından eğitim kuruluna altı ayda bir bilgi verilir. Tez eğitim süresinin bitiminden en geç üç ay önce değerlendirilmek üzere eğitim kuruluna sunulur. Bu sunuda tez danışmanın da mutlaka bulunması istenir. Asistan bu toplantıda önerilen değişiklikleri yapmak zorundadır. Öneriler doğrultusunda gerekli değişiklikleri yapılan tezlerin, eğitim süresinin bitiminden en az bir ay önce eğitim kurumu tarafından benimsenmiş şekle uygun olarak basılı hale getirilmiş olması gereklidir. Tez konusunun deneysel veya prospektif bir çalışma olması, TÜBİTAK dizinine giren dergilerde yayınlanabilecek bir çalışma olması ve asistan uzmanlık sınavına girmeden önce tezin dergiye gönderilecek hale getirilmiş olması önerilir.

15. Uzmanlık Sınavı

Yasa ve yönetmeliklere uygun olarak saptanan sınav komisyonu tarafından yapılarak adayın uzmanlığa hak kazanıp kazanmadığı belirtilir.

16. Eğitimin Tescili

Eğitimin tescili yasa ve yönetmeliklere uygun olarak yapılır.

- a. Eğitim programı
- b. Yazılı kişisel eğitim programları
- c. Asistan karnesi
- d. Eğitim kurulu üyesi tarafından doldurulacak asistan değerlendirme formu
- e. Asistan tarafından doldurulacak geribildirim formu
- f. Asistan eğitim dosyası

17. Ekler

Ek-1: Dış rotasyon içeriği örnekleri

Ek-2: Asistan Karnesi

Ek-3: Kıdemlere göre "Asistan Karnesi" uygulama listesi

Ek-4: Kredilendirme Cetveli

EK-1 ZORUNLU DIŞ ROTASYON İÇERİĞİ ÖRNEĞİ

KULAK BURUN BOĞAZ ve BAŞ-BOYUN CERRAHİSİ ASİSTANLARININ ANESTEZİYOLOJİ ve REANİMASYON ANABİLİM DALI ROTASYON İÇERİĞİ

ROTASYON YAPILACAK ANABİLİM DALI: Anesteziyoloji ve Reanimasyon

ROTASYON SÜRESİ : 1 ay

GİDİLECEK KIDEM YILI : I. Kıdem

KURAMSAL EĞİTİM

- 1. Havayolu sağlanması
  - a. Entübasyon
  - b. Ventilasyon
- 2. Hastanın anesteziye hazırlanması
- 3. Anestezi uygulamaları süresinde hastanın takibi
- 4. Post-operatif aneljezi takibi
- 5. Hipovolemik şok ve tedavisi
- 6. KBB cerrahi girişimlerinde anestezik özellikler
- 7. Lokal ve genel anestetik ajanlar
- 8. Kardiyopulmoner resüssitasyon

UYGULAMALI EĞİTİM

- 1. Endotrakeal entübasyon 10
- 2. Larengeal maske 5

- 3. Damar yolu açma4. Santral venöz kateter takılması5
- 5. Perkütan trakeotomi 1 tane izlemelidir.

KULAK BURUN BOĞAZ ANABİLİM DALI ASİSTANLARI İÇİN ANESTEZİYOLOJİ ve REANİMASYON ANABİLİM DALI ROTASYON KARNESİ

UZMANLIK ÖĞRENCİSİNİN ADI SOYADI : ROTASYON TARİHİ VE SÜRESİ :

KURAMSAL EĞİTİM	Evet	Hayır
Havayolu sağlanması		
- Entübasyon		
- Ventilasyon		
Hastanın anesteziye hazırlanması		
Anestezi uygulamaları süresinde hastanın takibi		
Post-operatif aneljezi takibi		
Hipovolemik şok ve tedavisi		
KBB cerrahi girişimlerinde anestezik özellikler		
Lokal ve genel anestetikler		
Kardiyopulmoner resüsitasyon		
UYGULAMALI EĞİTİM	Evet	Hayır
Endotrakeal entübasyon 10		
Larengeal maske 1		
Damar yolu açma 10		
Perkütan trakeotomi (En az 1 tane izlenmelidir)		

Santral venöz kateter takılması 1	
Rotasyon süresince tüm klinik seminerleri katılım	

KULAK BURUN BOĞAZ ve BAŞ-BOYUN CERRAHİSİ ASİSTANLARININ ACİL TIP ANABİLİM DALI ROTASYON İÇERİĞİ

ROTASYON YAPILACAK ANABİLİM DALI: Acil Tıp

ROTASYON SÜRESİ : 1 ay

GİDİLECEK KIDEM YILI : II. kıdem

KURAMSAL EĞİTİM

- 1- Acil servise başvuran hastalarda:
  - a. Hızlı ve yeterli öykü alma,
  - b. Fizik muayene yapma,
  - c. Hasta durumunun aciliyetini belirleme,
  - d. Soruna yönelik uygun tetkikleri isteme,
  - e. Uygun acil tedavi yaklaşımının öğrenilmesi.
- 2- Aşağıdaki hastalıkların tanı ve tedavi ilkelerinin öğrenilmesi:
  - a. Kardiyopulmoner resusitasyon,
  - b. Akut miyokard enfarktüsü,
  - c. Gastrointestinal sistem kanamaları,
  - d. Diabetik aciller,
  - e. Akut pulmoner ödem,
  - f. Sok,
  - g. Hipertansif aciller,
  - h. İntoksikasyonlar,
  - i. Serebrovasküler olaylar,
  - j. Koma,
  - k. Cerrahi aciller
  - 1. Travmalı hastalarda tanı ve tedavi ilkelerini
  - m. Adli tıp uygulamaları
- 3- Acil farmakolojide sık kullanılan ilaçlar, endikasyon ve dozlarının öğrenilmesi.
- 4- İntravenöz damar yolu açma, arteriyel kan alma, entübasyon, nazogastrik ve foley sonda takma becerilerinin öğrenilmesi.

UYGULAMALI EĞİTİM

1-	Sabah ve akşam vizitlerine katılım	
2-	Acil serviste hasta karşılama ve triyaj (En az 75 hasta)	
3-	Hasta takibi: En az 50 (her nöbette en az 10 hasta)	
4-	Travma hastası takibi: En az 25 hasta (her nöbette en az 5 hasta)	
5-	Öğretim üyesi ve uzman seminerlerine katılım (En az 1)	
6-	Nöbet ertesi gün olgu tartışma toplantılarına katılım (En az 5)	
7-	Girişimler (en az sayıda uygulaması/katılması gerekenler):	
	- Nazogastrik sonda uygulaması	5
	- Foley sonda uygulaması	5
	- Orotrakeal entübasyon	3
	- İntravenöz damar yolu açma	5
	- Arteriyel kan alma	3
	- Kardiyopulmoner resusitasyon uygulamasına katılım:	1

KULAK BURUN BOĞAZ ANABİLİM DALI ASİSTANLARI İÇİN ACİL TIP ANABİLİM DALI ROTASYON KARNESİ

UZMANLIK ÖĞRENCİSİNİN ADI SOYADI :

ROTASYON TARİHİ VE SÜRESİ :

KURAMSAL EĞİTİM	Evet	Hayır
1- Acil servise başvuran hastalarda hızlı ve yeterli hikaye		
alma, fizik muayene yapma, hastanın durumunun aciliyetini		
belirleme, soruna yönelik uygun tetkikleri isteme ve uygun		
acil tedavi yaklaşımının öğrenilmesi. 2- Kardiyopulmoner resusitasyon, akut myokard enfarktüsü,		
gastrointestinal sistem kanamaları, diabetik aciller, akut		
pulmoner ödem, şok, hipertansif aciller, intoksikasyonlar,		
serebrovasküler olay, koma, cerrahi aciller ve travmalı		
hastalarda tanı ve tedavi ilkelerinin ve acil serviste adli tıp		
uygulamalarının öğrenilmesi.		
3- Acil farmakolojide sık kullanılan ilaçlar, endikasyon ve dozlarının öğrenilmesi.		
4- İntravenöz damar yolu açma, arteriyel kan alma,		
entübasyon, nazogastrik ve foley sonda takma becerilerinin		
öğrenilmesi.		
UYGULAMALI EĞİTİM	Evet	Hayır
1-Sabah ve akşam vizitlerine katılım		
2- Acil serviste hasta karşılama ve triyaj (En az 75 hasta)		
3- Hasta takibi: En az 50 (her nöbette en az 10 hasta)		
4-Travma hastası takibi: En az 25 hasta		
(her nöbette en az 5 hasta)		
5- Öğretim üyesi ve uzman seminerlerine katılım (En az 1)		
6-Nöbet ertesi gün olgu tartışma toplantılarına katılım		
(En az 5)		
7-Girişimler (en az sayıda uygulaması/katılması gerekenler):		
-Nazogastrik sonda uygulaması 5		
- Foley sonda uygulaması 5		
- Orotrakeal entübasyon 3		
- İntravenöz damar yolu açma 5		
- Arteriyel kan alma 3		
- Kardiyopulmoner resusitasyon uygulamasına katılım: 1		

KULAK BURUN BOĞAZ ve BAŞ-BOYUN CERRAHİSİ ASİSTANLARININ BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ ANABİLİM DALI ROTASYON İÇERİĞİ

ROTASYON YAPILACAK ANABİLİM DALI: Beyin ve Sinir Cerrahisi

ROTASYON SÜRESİ : 1 ay

GİDİLECEK KIDEM YILI : III. Kıdem

KURAMSAL EĞİTİM

- 1- Nörolojik ve kraniyal sinir muayenesi
- 2- Baş dönmesi ve ayırıcı tanısı
- 3- Baş ağrıları ve nevraljiler
- 4- Kafa tabanı anatomisi
- 5- BOS kaçakları ve tedavisi
- 6- Nöroradyoloji
- 7- Kafa tabanı lezyon ve tümörleri
- 8- Serebellopontin köşeye yaklaşım metodları
- 9- Petrözapeks patolojileri
- 10-Glomus tümörleri
- 11- Temporal kemik lezyonları
- 12- Vertigo cerrahisi

UYGULAMALI EĞİTİM

- 1- Sabah ve akşam vizitlerine katılım
- 2- Poliklinik uygulamalarına katılım
- 3- Klinikte hasta takibi
- 4- Öğretim üyesi ve uzman seminerlerine katılım (En az 1)
- 5- KBB ile ortak acillere yaklaşım (en az sayıda uygulaması/katılması gerekenler):

- Baş dönmesi olan hastaya yaklaşım	5
- Baş ağrısı olan hastaya yaklaşım	5
- Kafa travmalı hastaya yaklaşım	5
- BOS kaçağı olan hastaya yaklaşım	3
- Fasiyal paralizili hastaya yaklaşım	3

- Lomber ponksiyon ve BOS incelemeleri

KULAK BURUN BOĞAZ ve BAŞ-BOYUN CERRAHİSİ ASİSTANLARININ BEYİN VE SİNİR CERRAHİSİ ANABİLİM DALI ROTASYON İÇERİĞİ

UZMANLIK ÖĞRENCİSİNİN ADI SOYADI : ROTASYON TARİHİ VE SÜRESİ :

KURAMSAL EĞİTİM	Evet	Hayır
1-Nörolojik ve kraniyal sinir muayenesi		
2- Baş dönmesi ve ayırıcı tanısı		
3- Baş ağrıları ve nevraljiler		
4- Kafa tabanı anatomisi		
5-BOS kaçakları ve tedavisi		
6-Nöroradyoloji		
7-Kafa tabanı lezyon ve tümörleri		
8-Serebellopontin köşeye yaklaşım metodları		
9-Petrözapeks patolojileri		
10-Glomus tümörleri		
11-Temporal kemik lezyonları		
12-Vertigo cerrahisi		
UYGULAMALI EĞİTİM	Evet	Hayır
1-Sabah ve akşam vizitlerine katılım		
2-Poliklinik uygulamalarına katılım		
3-Klinikte hasta takibi		
4-Öğretim üyesi ve uzman seminerlerine katılım (En		
az 1)		
5-KBB ile ortak acillere yaklaşım (en az sayıda		
uygulaması/katılması gerekenler):		
- Baş dönmesi olan hastaya yaklaşım 5		
- Baş ağrısı olan hastaya yaklaşım 5		
- Kafa travmalı hastaya yaklaşım 5		
- BOS kaçağı olan hastaya yaklaşım 3		
- Fasiyal paralizili hastaya yaklaşım 3		
- Lomber ponksiyon ve BOS incelemeleri 1		

EK-2 ASİSTAN KARNESİ

EK-3 KIDEMLERE GÖRE "ASİSTAN KARNESİ" UYGULAMA LİSTESİ

NOT: Kıdem düzeylerine göre uygulamalarda, sadece asistan karnesindeki "bireysel" ve "gözetim altında" "asiste edilen" uygulamalar bu listeye katılmamıştır. Kıdem uygulamalarındaki kodlama sistemi olarak alınmıştır.

UYGULAMA	KIDEM
I.A1.1. Otoskopi	1
I.A1.2. Kulak endoskopi	1
I.A1.3. Kulak mikroskopi	1
I.A2.3. Empedans odyometri	1
I.A2.4. Saf ses eşik odyometri	1
I.A2.5. Konuşma odyometrisi	1
I.A3. Vestibüler fonksiyon muayenesi	1
I.A5.1. Otoloji ve nörotolojide konvansiyonel görüntülemenin değerlendirilmesi	1
I.A5.2. Otoloji ve nörotolojide ileri radyolojik görüntülemenin değerlendirilmesi (MR, BT, US vb.)	1
I.B. Otoloji ve nörotolojide cerrahi dışı tedaviler	2
I.C1. Temporal kemik diseksiyonu (kadavra veya kemikte)	2
I.C2. Otoloji ve nörotolojide lokal ve rejyonel anestezi	1
I.C3. Othematom tedavisi	1
I.C5. Meatoplasti	2
I.C6. Kulaktan yabancı cisim çıkarılması	1
I.C7. Kulak yolu polipleri	2
I.C8. Mirengotomi	1
I.C9. Ventilasyon tüpü	1
I.C11.1. Basit mastoidektomi	2

I.C12. Timpanoplasti	3
I.C23.1. Auriküla ve/veya dış kulak kanalı yaralanmalarının tamiri	2
I.C24.1. Aurikula tümör cerrahisi	2
II.A1.1. Anterior ve posterior rinoskopi	1
II.A1.2. Nazal endoskopi	1
II.A3.1. Burun ve paranazal sinüslerin konvansiyonel görüntülemesinin değerlendirilmesi	1
II.A3.2. Burun ve paranazal sinüslerin ileri radyolojik görüntülemesinin değerlendirilmesi (MR, BT, US vb.)	1
II.A4.1. Epikutanöz alerjen testi (Prick, scratch)	2
II.A4.2. İntradermal alerjen testi	2
II.A4.3. Nazal provakasyon testi	2
II.A4.4. Nazal sitoloji	1
II.A4.5. Serolojik alerjik testlerin değerlendirilmesi (RAST, IgE)	1
II.B1. Burun ve paranazal sinüs hastalıklarında farmakolojik tedavi	1
II.C1.1. Burun ve paranazal sinüslerde lokal ve rejyonel anestezi	1
II.C1.2.1. Anterior nazal tampon	1
II.C1.2.2. Posterior nazal tampon	1
II.C1.3. Nazal koterizasyon	1
II.C1.4. Burundan yabancı cisim çıkarılması	1
II.C1.5. Nazal polipektomi	2
II.C1.6.1 Alt konka cerrahisi	2
II.C1.6.2 Konka bülloza cerrahisi	2
II.C1.7. Septal hematom	1
II.C1.8. Septal apse ensizyonu	1
II.C1.9. Septum cerrahisi	2
II.C1.10. Revizyon septoplasti	3
II.C1.12 Nazal fraktür repozisyonu	1
II.C2.1. Maksiller sinüs endoskopisi	2
II.C2.2. Endoskopik orta mea girişimi	2
II.C2.3. Caldwell-Luc	2

II.C2.4.1. Anterior endoskopik etmoidektomi	2
III.A1.1. İndirekt larengoskopi	1
III.A1.2. İndirekt larengoskopi ile biyopsi	2

	<u> </u>
III.A1.3. Fleksibl veya rijit endoskopla larengoskopi	1
III.A2.1. Larenks ve trakeanın konvansiyonel görüntülemesinin	1
değerlendirilmesi	
III.A2.2. Larenks ve trakeanın ileri radyolojik görüntülemesinin	1
değerlendirilmesi (MR, BT, US vb.)	
III.B1. Larenkse topikal ilaç uygulaması	1
III.B2. Larenks ve trakea hastalıklarında sistemik farmakolojik tedavi	1
III.C1. Larenks ve trakeada lokal ve rejyonel anestezi	1
III.C3. Endotrakeal entubasyon	1
III.C4. Trakeotomi (perkutanöz dahil)	1
III.C5. Direkt larengoskopi	2
III.C7. Mikrolarengoskopi	2
IVA1.1. Ağız boşluğu ve orofarenksin enspeksiyon ve	1
palpasyonu	
IV.A1.2. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusun fleksibl ve rijid	1
endoskoplarla muayenesi, biyopsi alınması, sürüntü, lavaj,	
hazırlanması ve ilgili teknikler	
IV.A1.3. Nazofarengoskopi	1
IV.A1.4. Hipofarengoskopi	1
IV.A1.8. Uyku apnesi sendromunun değerlendirilmesi	1
IV.A1.8.1. Müller manevrası	
IV.A2.1. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusun konvansiyonel	1
Görüntülemesinin değerlendirilmesi	
IV.A2.2. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusun ileri radyolojik	1
Görüntülemesinin değerlendirilmesi (MR, BT, US vb.)	
IV.B1. Ağız boşluğu, farenks ve özofagus hastalıklarında farmakolojik	1
tedavi	
IV.B2. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusda ilaçların topikal	1
uygulanması	
	<u> </u>

IV.C1. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusda lokal ve rejyonel anestezi	1
IV.C3. Adenoidektomi	1
IV.C4. Tonsillektomi	1
IV.C5. Peritonsiller apse drenajı	1
IV.C6. Lingual frenulum onarımı	1
IV.C9. Ağız boşluğu, farenks ve özofagusun yabancı cisimlerin çıkarılması	1
IV.C11. Biyopsi	1
IV.C16.1. Yumuşak damak ve farenks cerrahisi	3
V.A1. Kraniyal sinirlerin muayenesi	1
V. A2. Estetik fasiyal analiz	1
V.A3. İnce iğne aspirasyon sitolojisi	1
V. A4.1 İlgili konvansiyonel görüntülemelerin yorumu	1
V. A4.2 İlgili ileri radyolojik görüntülemelerin yorumu	1
V. A4.3. Fotoğraf çekimi	1
V.B1. Baş-boyunda farmakolojik tedavi	1
V.B2. Yara bakımı ve tedavisi	1

V.B3. Fistül bakımı	1
V. B4. İlaçların topikal uygulaması	1
V.C1. Baş-boyunda lokal ve rejyonel anestezi	1
V.C3. Tiroglossal ve brankial kist ve fistül ekstirpasyonu	3
V.C4. Baş-boyunda apse ensizyon ve drenajı	2
V.C7. Servikal lenf nodu çıkarılması	2
V.C10.2. Submandibuler gland ekstirpasyonu	2
V.C10.3. Minör tükürük bezi biyopsisi	1
V. C17.2. Cilt neoplazmlarının çıkartılması ve primer onarımı	2
V. C17.3. Deri grefti	2
V. C17.4. Lokal flepler	3
V. C17.7. Yüz ve boyun yumuşak doku yaralanmalarının onarımı	2

EK-4 KREDİLENDİRME CETVELİ

Eğitim Aktivitesi	Kredi Puanı	
	Pasif Katılınırsa	Aktif Yapılırsa
1. Kuramsal eğitim		
a. Hasta başı eğitim viziti	2 / vizit	
b. Eğitim saati		
i. Seminer-ders	2 / aktivite	8 / aktivite
ii. Dergi saati	2 / aktivite	4 / aktivite
iii. Olgu sunumu	2 / aktivite	4 / aktivite
c. Konseyler	2 / konsey	4 / konsey
d. Klinik hastaların dökümü ve	2 / aktivite	6 / aktivite
değerlendirilmesi		
e. Morbidite-mortalite	2 / aktivite	4 / aktivite
toplantıları		
f. Öğrenci dersleri	2 / ders saati	
2. Uygulamalı eğitim		
a. Ameliyat	3 / gün	
b. Poliklinik	3 / gün	
c. Yatan hasta hizmeti	3 / gün	
d. Asistan viziti	1 / vizit	
e. Nöbet	3 / nöbet	
f. Rotasyonlar	Bkz. 12. bölüm kredilendirme (prensip.6)	
g. Girişim ve uygulama becerileri	B: 6/G: 4/A: 2 kredi; Minimum yapma sayısı "S" olarak belirtilen islemler kredisizdir.	

3. Toplantı ve kurslar	Toplantıların TTB veya başka bir kurum tarafından kredilendirilmesi durumunda var olan kredi puanının 10 katı geçerlidir. TTB kredilendirilmesi yoksa katılınan her toplantı için gün başına 40, tam gün sürmeyen toplantılar için toplantı başına 20 puan verilir. Asistan toplantıya sözel veya poster sunusu ile katılmış ise var olan krediye 100 kredi eklenir.
4. Araştırma etkinleri	150